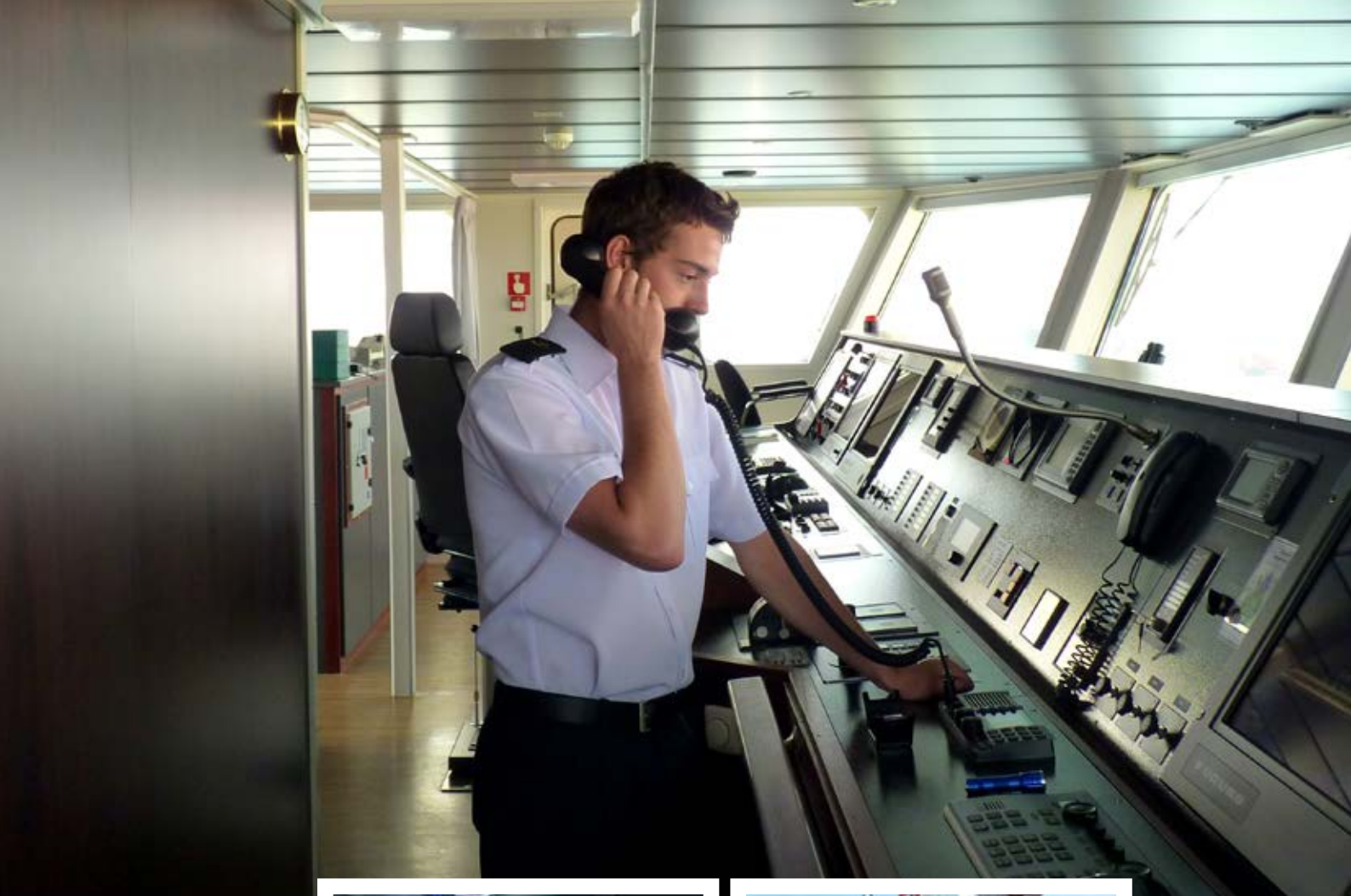

Gids over bestaande EU-financieringsprogramma's
betreffende stages en opleiding die relevant
zijn voor de scheepvaart

De verantwoordelijkheid voor de informatie en standpunten die in dit verslag uiteengezet worden, ligt volledig bij de auteur.

De informatie en standpunten die in dit verslag uiteengezet worden, geven niet noodzakelijk de standpunten van de sociale partners of van de Europese Commissie weer.

Inleiding

Deze gids wordt opgesteld als onderdeel van het project VP/2015/001/0148 "Implementing Parts of the Work Programme of the Sectoral Social Dialogue for Maritime Transport" [ECSA-ETF] [Tenuitvoerlegging van delen van het werkprogramma van de sectorale sociale dialoog voor vervoer over zee].

Onderwijs en opleiding zijn de ruggengraat van de scheepvaart. Deze sector is immers afhankelijk van goed opgeleide bemanning en personeelsleden. De onderwijs- en opleidingsvereisten voor bemanningsleden aan boord van zeeschepen zijn op internationaal niveau vastgelegd in het STCW-Verdrag. Deze vereisten houden verband met gewone onderwijs- en opleidingsprogramma's, en tegelijkertijd met de bijscholing van huidige werknemers of het actualiseren van hun vaardigheden. Het verdrag legt ook vereisten vast voor opleiding aan boord van schepen. Daarnaast willen de rederijen vrijblijvende STCW-opleidingsprogramma's aanbieden aan huidige zeevarenden, zodat ze hun loopbaan van richting kunnen veranderen.

Onderwijs en opleiding mogen dan wel de ruggengraat van de scheepvaart zijn, toch ontbreekt het vaak aan voldoende financiële middelen om het onderwijs en de opleiding die nodig zijn, te organiseren. Op nationaal niveau zijn er misschien financieringsprogramma's beschikbaar, waar vaak alleen de belangrijkste belanghebbenden van de scheepvaart weet van hebben. Hoewel de Europese Commissie verscheidene financieringsprogramma's heeft ingevoerd die de scheepvaart ten goede zouden kunnen komen, genieten ze binnen de sector geen grote bekendheid. Deze gids geeft een overzicht van deze programma's en de potentiële voordelen ervan op het stuk van onderwijs, opleiding en stages. Naast het hoofdoverzicht van beschikbare fondsen vindt u in de gids richtlijnen over hoe u financiering van de Europese Commissie of van de gemandateerde nationale agentschappen moet aanvragen.

Er bestaan verscheidene financieringsinstrumenten die, terwijl ze niet rechtstreeks activiteiten ondersteunen op het gebied van onderwijs, opleiding en stages, dergelijke activiteiten zouden kunnen ondersteunen als onderdeel van een overkoepelend project. Deze gids begint met het geven van een overzicht van financieringsinstrumenten die ter beschikking staan van het onderwijs, opleiding en stages die relevant zijn voor de scheepvaart. Een afzonderlijk hoofdstuk identificeert fondsen waarin onderwijs, opleiding en stages onderdeel kunnen zijn van een groter project.

Hoofdstuk 2 biedt een overzicht om gebruikers van de gids te helpen bij het vinden van financieringsmogelijkheden volgens het type activiteit.

Rotterdam, 31 januari 2017

Jaap Gebraad
Stichting STC-Group
Board Secretary
Lloydstraat 300
3024 EA Rotterdam
Nederland

Mobiel: 0031-610781956
e-mail: Gebraad@stc-r.nl

Alle foto's werden ter beschikking gesteld door STC-Group

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Uitgevoerd onderzoek	4
3. EU-financiering	6
» EU-financiering op het gebied van cultuur, onderwijs en jeugd	6
» Erasmus+:	6
» Erasmus+ voor individuen	6
» Erasmus+ voor organisaties	6
4. EU-financiering op het gebied van regio's en plaatselijke ontwikkeling	14
» Europees Sociaal Fonds (ESF)	14
5. EU-financiering op het gebied van landbouw, visserij en voedsel	16
» Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV)	16
6. EU-financiering op het gebied van werkgelegenheid en sociale rechten	17
» Pilotproject rond langetermijnmobiliteit voor stagiairs	17
» Investing in Europe's Youth (toekomstige initiatieven)	18
7. Overige EU-financieringsinstrumenten	19
» Horizon 2020	19
» Financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen (CEF):	20
8. Conclusies	21
9. Bijlage A: Programmalanden Erasmus+	21
10. Bijlage B: Overzicht van contactpersonen per financieringsprogramma	21

1 Uitgevoerd onderzoek

Deze gids spitst zich toe op Europese financieringsinstrumenten die beschikbaar zijn op het gebied van stages en opleiding die relevant zijn voor de scheepvaart. Over het algemeen is EU-financiering die beschikbaar is voor onderwijs, opleiding en stages relevant voor alle EU-sectoren, ter ondersteuning van de Europe 2020-strategie¹ en van de New Skills Agenda for Europe [nieuwe vaardighedenagenda voor Europa]². Onderwijs, opleiding en stages kunnen een integraal onderdeel vormen van grotere projecten die bijv. toegespitst zijn op de implementatie van nieuwe technologieën in de scheepvaart, waarbij huidige en toekomstige werknemers moeten worden geschoold en opgeleid om ermee te werken. Door dit soort activiteiten op te nemen zou de gids een uitgebreide handleiding over EU-financiering worden. Niettemin werden, om de lezers te helpen, enkele financieringsinstrumenten opgenomen die beschikbaar zijn voor de vervoerssector, met verwijzing naar de inclusie van onderwijs-, opleidings- en stageprogramma's in deze activiteiten.

Het onderzoek begon met academisch onderzoek naar de beschikbare EU-financieringsinstrumenten. Deze zijn opgesomd in hoofdstuk 2. De onderzoeksbevindingen worden getoond in hoofdstukken 3, 4, 5, 6 en 7. Daarnaast werden er vergaderingen gehouden met vertegenwoordigers van het DG Werkgelegenheid, de Eenheid beroepsopleiding, stages en volwassenenonderwijs, en met vertegenwoordigers van het DG Mare, die zich bezighouden met vaardigheden voor de Blauwe Economie. De inhoud van de gids werd op volledigheid gecontroleerd in verband met de draagwijdte van onderwijs, opleiding en stages voor de scheepvaart. In de nabije toekomst kunnen er echter nieuwe financieringsmogelijkheden beschikbaar worden. Die zullen worden opgenomen in een geüpdatete versie van de gids.

¹ http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_en.htm
² <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

2 EU-financiering

De volgende hoofdstukken bevatten een overzicht van de principes die van toepassing zijn op EU-financiering in het algemeen, EU-financiering die verkrijgbaar is voor stages en opleiding die relevant zijn voor de scheepvaart, en een algemeen overzicht van hoe ze moet worden aangevraagd. Daarnaast wordt er een samenvatting gegeven van financieringsprogramma's die bovengenoemde activiteiten niet rechtstreeks ondersteunen, maar waar ze onderdeel kunnen zijn van een ruimer door de EU gefinancierd initiatief.

De Europese Commissie doet rechtstreekse financiële bijdragen in de vorm van subsidies ter ondersteuning van projecten of organisaties die de belangen van the EU nastreven en/of bijdragen tot de uitvoering van een EU-programma of -beleid³. Belangstellende partijen kunnen een aanvraag indienen door in te gaan op oproepen tot het indienen van voorstellen. De Europese Commissie geeft subsidies voor de volgende gebieden van de samenleving:

- ✓ Landbouw, visserij en voedsel;
- ✓ Bedrijfsleven;
- ✓ Cultuur, onderwijs en jeugd;
- ✓ Economie, financiën en belastingen;
- ✓ Werkgelegenheid en sociale rechten;
- ✓ Energie en natuurlijke hulpbronnen;
- ✓ Milieu, consumenten en gezondheid;
- ✓ Externe betrekkingen en buitenlandse zaken;
- ✓ Justitie, binnenlandse zaken en burgerrechten;
- ✓ Regio's en plaatselijke ontwikkeling;
- ✓ Wetenschap en technologie
- ✓ Vervoer en reizen;
- ✓ Overige [audiovisueel, communicatie, opleiding tot conferentietolk, media en statistieken].

Een aantal van deze terreinen bieden mogelijkheden voor onderwijs, opleiding en stages voor de **scheepvaart**. Meer uitleg daarover vindt u op de volgende pagina's. Daarnaast bieden sommige programma's mogelijkheden voor projecten waarin onderwijs, opleiding en stages voor de scheepvaart één component kunnen vormen. Een samenvatting van de fondsen die beschikbaar zijn voor onderwijs, opleiding en stage staat in figuur 1.

Financiering	Onderwijs & opleiding	Stage	scheeps eigenaars	Vakbonden	Onderwijs- & opleidingsinstellingen	Financierings agentschap
Erasmus+ KA1	X	X			X	Zie bijlage A
Erasmus+ Strategic Partnership	X	X	X	X	X	Zie bijlage A
Erasmus+ Knowledge Alliance	X	X	X	X	X	EACEA
Erasmus+ Sector Skills Alliance	X	X	X	X	X	EACEA
ESF	X	X	X	X	X	Zie hoofdstuk 4
Pilootproject rond langetermijnmobiliteit voor stagiairs		X			X	DG EMPL

Figuur 1: Financieringsinstrumenten die momenteel beschikbaar zijn voor onderwijs, opleiding en stages die relevant zijn voor de scheepvaart

³ http://ec.europa.eu/contracts_grants/grants_en.htm

3. EU-financiering op het gebied van cultuur, onderwijs en jeugd

Erasmus+ is het programma van de EU ter ondersteuning van onderwijs, opleiding, jeugd en sport in Europa. Het budget van €14,7 miljard van het programma zal meer dan 4 miljoen Europeanen de kans geven te studeren, een opleiding te volgen, ervaring op te doen en vrijwilligerswerk te doen in het buitenland.

Erasmus+ biedt financieringsmogelijkheden voor individuen en organisaties op verscheidene niveaus van het onderwijsstelsel (en andere categorieën, zoals jeugd- en vrijwilligersdiensten). Deze mogelijkheden worden in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Erasmus+ voor individuen

Wat onderwijs, opleiding en stages voor de scheepvaart betreft zijn onderwijs- en opleidingsinstellingen de organisaties die financiering aanvragen voor stages voor toekomstige zeevarenden of te land gestationeerde werknemers in het buitenland.

In de volgende paragrafen staat meer uitleg over de doelstellingen, activiteiten, financiering en timing voor Erasmus+ voor individuen.

Doelstellingen

Op individueel niveau biedt het Erasmus+-programma opportuniteiten voor:

- ✓ **Studenten/stagiairs:** Erasmus+ voor individuen ondersteunt een stage aan boord van een vaartuig van een rederij in een ander land dan het land van herkomst van een student. Het vergemakkelijkt buitenlandse stages, niet noodzakelijk aan boord, maar bijv. ook voor een beroep aan de wal. Het is bedoeld voor studenten die ingeschreven zijn aan instellingen voor beroepsonderwijs en -opleiding, en ook voor pas afgestudeerde zeevarenden;
- ✓ **Personeel (lesgevers/opleiders):** Erasmus+ biedt leerkrachten de kans een tijd les te geven aan een buitenlandse onderwijsinstelling. Zowel personeel dat aan de slag is in het onderwijs als zeevarenden of andere werknemers in de scheepvaart die worden uitgenodigd om hun kennis en ervaring te delen, kunnen van deze mogelijkheden gebruik maken. Buitenlandse opleidingsperiodes kunnen bestaan uit 'job shadowing' (meelopen), waarnemingsperiodes of specifieke opleidingscursussen.

Activiteiten

Over het algemeen zijn de volgende opties van toepassing op de scheepvaart op het stuk van mogelijkheden om buitenlandse stageplaatsen te cofinancieren:

Voor de scheepvaart moet een student van land A scheepvaartervaring hebben aan boord van een vaartuig van land B (met een kantoor in land B). Stage lopen aan boord van een vaartuig van land A is momenteel niet mogelijk.

Studenten die ingeschreven zijn aan een hoger-onderwijsinstelling:

Erasmus+ ondersteunt stages (ervaring opdoen aan boord van een buitenlands zeeschip, een baan aan de wal) in het buitenland voor:

- ✓ Studenten die momenteel ingeschreven aan hoger-onderwijsinstellingen in Programmalanden (zie bijlage A) op bachelor- en mastersniveau, en ook doctoraatskandidaten. Deze opportuniteiten staan ook open voor pas afgestudeerde zeevarenden;
- ✓ de buitenlandse stage duurt 2 tot 12 maanden;
- ✓ een student kan een Erasmus+-subsidie ontvangen als bijdrage in de reis- en verblijfkosten, en er is extra financiering beschikbaar voor stages. De bedragen kunnen variëren naar gelang van verschillen in de kosten voor levensonderhoud tussen het thuisland en het land van bestemming, het aantal studenten die een subsidie aanvragen, de afstand tussen de landen en de beschikbaarheid van andere subsidies;
- ✓ De subsidieniveaus en vaste tarieven voor uitwisselingen tussen Programma- en Partnerlanden zijn gepubliceerd in de programmagids van Erasmus+;
- ✓ De aanvraag voor de financiering wordt door de onderwijsinstelling ingediend bij het respectieve nationale agentschap.

Stagiairs (studenten beroepsonderwijs en -opleiding, stagiairs en pas afgestudeerden):

Voor studenten van beroepsonderwijs en -opleiding en pas afgestudeerden zijn bovengenoemde voorwaarden ook op deze categorie van toepassing.

- ✓ Over het algemeen zijn de voorwaarden vergelijkbaar voor de categorie van studenten in beroepsonderwijs en -opleiding, toekomstige en pas afgestudeerde zeevarenden;
- ✓ Erasmus+ ondersteunt stages (ervaring op zeeschepen in het buitenland) voor studenten die momenteel ingeschreven zijn in beroepsonderwijs en -opleiding. Deze opportuniteiten staan ook open voor stagiairs in bedrijven en voor pas afgestudeerden;
- ✓ Een toekomstige zeevarende zal ofwel aan boord van een vaartuig, ofwel in een kantoor, ofwel in een andere instelling voor beroepsonderwijs en -opleiding worden ondergebracht met periodes van werkplekleren als onderdeel van de studies;
- ✓ Stages kunnen 2 weken tot 12 maanden duren;
- ✓ EU-subsidies zijn bedoeld om de reis- en verblijfkosten te dragen tijdens het verblijf in het buitenland;
- ✓ Toekomstige zeevarenden kunnen in aanmerking komen om financiering te krijgen om de plaatselijke werktal te leren;
- ✓ Aanvragen moeten worden ingediend door organisaties, die op hun beurt kandidaten selecteren voor buitenlandse stages;
- ✓ Aanvragen worden ingediend bij de nationale agentschappen van Erasmus+.

Financiering en timing

Zoals hiervoor vermeld biedt Erasmus+ steun voor reis- en verblijfkosten aan toekomstige/pas afgestudeerde zeevarenden/te land gestationeerde werknemers. Financiering wordt aangevraagd door de verzendende organisatie (de onderwijs- en opleidingsinstelling). De buitenlandse stage voor studenten die ingeschreven zijn in een hoger-onderwijsinstelling kan **2 tot 12 maanden** duren; De buitenlandse stage voor studenten van beroepsonderwijs en -opleiding, stagiairs en pas afgestudeerden kan 2 weken **tot 12 maanden** duren. De hoeveelheid financiering is afhankelijk van een aantal criteria en per gastland wordt er een maximum vastgelegd in de programmagids.

Bijkomende informatie

De nationale agentschappen in de Programmalanden zijn het voornaamste contactpunt voor informatie en begeleiding. De adressen ervan zijn verkrijgbaar op: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0

Richtlijnen voor de indiening van de aanvraag

- De aanvraag wordt ingediend door de onderwijsinstelling waar de student ingeschreven is;
- In de aanvraag moeten de details van de rederij staan en het aanbod dat ze doet voor de buitenlandse stageperiode;
- Bijna alle onderwijsinstellingen – vooral die met een Erasmus+-handvest – hebben ervaring met het indienen van aanvragen voor een Sleutelactie 11-maatregel in het Erasmus+-programma. De instellingen met een Erasmus+-handvest kunnen gebruik maken van een vereenvoudigde aanvraagprocedure;
- De nationale agentschappen bieden praktische steun voor het aanvragen van financiering: er worden heel het jaar lang informatiesessies gehouden op regionaal of nationaal niveau.
- https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0

Erasmus+ voor organisaties

- Alle belanghebbenden van de scheepvaart kunnen van deze mogelijkheden gebruik maken;
- Voor KA1, alleen wanneer een onderwijsinstelling financiering aanvraagt;
- Voor KA2 [EU] komen de sociale partners in aanmerking om een aanvraag in te dienen;
- Voor KA3 [EU] komen de sociale partners in aanmerking om een aanvraag in te dienen;
- Opgelet, de criteria worden vastgelegd in de toepasselijke oproep tot het indienen van voorstellen

Belanghebbenden van de scheepvaart die willen deelnemen aan Erasmus+ kunnen zich bezighouden met een aantal ontwikkelings- en netwerkactiviteiten, waaronder

- ✓ strategische verbetering van de beroepsvaardigheden van huidige zeevarenden of te land gestationeerde werknemers;
- ✓ organisatorische capaciteitsopbouw en
- ✓ totstandbrenging van transnationale samenwerkingspartnerschappen met organisaties van andere landen met het oog op het produceren van innovatieve output of het uitwisselen van goede werkwijzen⁴.

De ontwikkeling van lesmateriaal en train-the-trainermateriaal is een voorbeeld van een actietype dat wordt ondersteund door Sleutelactie 2.

Daarnaast kan dit programma de opportuniteiten voor leermobiliteit voor [toekomstige] zeevarenden en te land gestationeerde werknemers vergemakkelijken. Erasmus+ ondersteunt drie sleutelacties op organisatorisch niveau (zie volgende pagina's).

Doelstellingen

Sleutelactie 1: Leermobiliteit van individuen –

Streeft ernaar de mobiliteit van [toekomstige] zeevarenden en te land gestationeerde werknemers aan te moedigen. Rederijen kunnen het zo regelen dat [toekomstige] zeevarenden of te land gestationeerde werknemers worden gestuurd naar of ontvangen vanuit deelnemende landen, en ook les-, opleidings-, leer- en vrijwilligersactiviteiten organiseren. Ook vakbonden kunnen partner zijn van dergelijke activiteiten.

De activiteiten werden eerder in dit hoofdstuk beschreven;

Sleutelactie 2: Innovatie en goede werkwijzen –

Bedoeld om de sectoren onderwijs, opleiding en jeugd te ontwikkelen via zes hoofdactiviteiten:

1. **Strategische partnerschappen** ter ondersteuning van innovatie in de sector evenals gezamenlijke initiatieven om samenwerking, intercollegiaal leren en het delen van ervaring te stimuleren (bijv. de ontwikkeling van cursussen die verband houden met nieuwe technologische ontwikkelingen);
2. **Knowledge Alliances (kennisallianties)** om innovatie te stimuleren in en via het hoger onderwijs samen met bedrijven, en daarnaast bijdragen tot nieuwe benaderingen tot lesgeven en leren, ondernemerschap in onderwijs en de modernisering van de hoger-onderwijssystemen in Europa;
3. **Sector Skills Alliances (allianties van sectorvaardigheden)** om het vaardighedenhiat op te vullen en ervoor te zorgen dat het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding beter aansluiten op de noden van de arbeidsmarkt. Er zijn opportuniteiten om het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding te moderniseren, kennis en goede werkwijzen uit te wisselen, werken in het buitenland aan te moedigen en de erkenning van kwalificaties op te voeren;
4. **Blueprint for Sectoral Cooperation on Skills (blauwdruk voor sectorale samenwerking rond vaardigheden)** zal oplossingen voor sectorspecifieke vaardigheden ontwerpen die gebaseerd zijn op een door de sector geleide benadering;
5. Projecten voor capaciteitsopbouw op het gebied van hoger onderwijs ter ondersteuning van de modernisering, toegankelijkheid en internationalisering van het hoger onderwijs in partnerlanden;
6. Projecten voor capaciteitsopbouw op het gebied van jeugd ter ondersteuning van de ontwikkeling van jeugdwerk, niet-formeel leren en vrijwilligerswerk, en het stimuleren van niet-formele leeropportuniteiten met partnerlanden.

Sleutelactie 3:

Steun voor beleidshervorming –

Doel is de deelname van jonge mensen aan het democratische leven te vergroten, vooral in discussies met beleidsmakers, en de kennis op de gebieden van onderwijs, opleiding en jeugd te ontwikkelen.

Er bestaan twee bijkomende acties op de gebieden van Jean Monnet [de EU en haar beleid] en Sport. Zij faciliteren echter niet de activiteiten die onder de draagwijdte van dit verslag vallen.

De activiteiten in het kader van Sleutelactie 2 die van toepassing zijn op de scheepvaart worden nader uitgelegd op de volgende pagina's.

⁴ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/organisations_en

Activiteiten

Erasmus+ Sleutelactie 2 – Strategische partnerschappen

Strategische partnerschappen zijn transnationale projecten die bedoeld zijn om innovatieve werkwijzen te ontwikkelen en te delen en samenwerking, intercollegiaal leren en uitwisselingen van ervaringen op de gebieden van onderwijs, opleiding en jeugd te bevorderen⁵. Er zijn twee soorten Strategische Partnerschappen: degene die innovatie ondersteunen en degene die de uitwisseling van goede werkwijzen ondersteunen.

Strategische partnerschappen bieden mogelijkheden voor een brede waaier aan publieke, private en niet-gouvernementele organisaties om een hele reeks activiteiten te implementeren, waaronder bijvoorbeeld:

- ✓ **Versterking van samenwerking en netwerking tussen organisaties** (bijv. opzetten van netwerken om te werken aan een oplossing voor een gezamenlijke probleem);
- ✓ **Bevorderen van de ontwikkeling, het uittesten en de implementatie van innovatieve werkwijzen;**
- ✓ **'Bevorderen van de erkenning en validering van kennis, vaardigheden en competenties;**
- ✓ **Bevorderen van de samenwerking tussen de regionale overheden om nieuwe systemen voor onderwijs, opleiding en jeugd te ontwikkelen;**
- ✓ **Studenten met een handicap en speciale behoeften ondersteunen om hun intrede op de arbeidsmarkt te vergemakkelijken;**
- ✓ **Onderwijs- en opleidingsprofessionals ondersteunen om gelijkheid, diversiteit en inclusie in leren te bevorderen;**
- ✓ **De integratie van pas gearriveerde migranten bevorderen en de mensen bewust maken van de vluchtelingencrisis in Europa;**
- ✓ **Ondernemerschap en actief burgerschap bij jonge mensen bevorderen.**

Strategische partnerschappen kunnen van uiteenlopende omvang zijn en verschillende activiteiten uitvoeren, afhankelijk van de doelstelling van het project in kwestie, de betrokken organisaties, de verwachte impact en andere elementen.

Binnen de draagwijdte van de doelstellingen van het project zijn er ook opportuniteiten voor leerlingen, studenten, stagiairs en personeel om te leren, opleiding te krijgen of les te geven in het buitenland, voor zover deze transnationale activiteiten bijdragen tot het behalen van de projectdoelstellingen.

Mogelijk voorbeeld van een activiteit van het Strategisch Partnerschap voor de scheepvaart: ontwikkeling van cursusmateriaal over de implementatie van nieuwe technologieën of alternatieve brandstoffen op transnationaal niveau. Een beperkt aantal personen kan rechtstreeks worden opgeleid met het oog op het uittesten van het materiaal dat in het kader van het project werd ontwikkeld.

Erasmus+ Sleutelactie 2 – Knowledge Alliances

Knowledge Alliances zijn transnationale projecten die hoger-onderwijsinstellingen, rederijen en/of vakbonden samenbrengen om aan gemeenschappelijke kwesties te werken.

Het algemene doel is de capaciteit van Europa om te innoveren te versterken en de modernisering van de Europese hoger-onderwijssystemen te ondersteunen.

Knowledge Alliances leggen de nadruk op één of meer van de volgende zaken:

- ✓ **ontwikkelen van nieuwe, innovatieve en multidisciplinaire benaderingen tot lesgeven en leren;**
- ✓ **stimuleren van ondernemerschap en de ondernemersvaardigheden van (toekomstige) zeevarenden en te land gestationeerde werknemers in het hoger onderwijs,**
- ✓ **uitwisselen van kennis en samenwerken aan nieuwe oplossingen.**

Kennisallianties bieden organisaties de kans een project te ontwikkelen dat bijdraagt tot één van bovengenoemde kerngebieden. Ze staan open voor elke discipline en sector, en ook voor sectoroverschrijdende samenwerking.

Enkele voorbeelden van gebieden die kunnen worden ondersteund:

- ✓ **Stimuleren van innovatie in het hoger onderwijs en in het bedrijfsleven;**
- ✓ **Ontwikkelen van ondernemerschap en ondernemersvaardigheden;**
- ✓ **Stimuleren van de doorstroming en uitwisseling van kennis tussen het hoger onderwijs en het bedrijfsleven;**

Organisaties die belangstelling hebben voor deelname moeten dat doen als onderdeel van een consortium, waaronder:

- ✓ **minstens zes onafhankelijke organisaties afkomstig uit ten minste drie Programmalanden;**
- ✓ **waarvan er minstens twee hoger-onderwijsinstellingen [HOI's] moeten zijn en**
- ✓ **waarvan er ten minste twee ondernemingen/bedrijven moeten zijn (consultancybedrijven en tussenpersonen komen in aanmerking op voorwaarde dat ze relevante ervaring en engagement op het relevante gebied aantonen).**

⁵ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/strategic-partnerships_en

Erasmus+ Sleutelactie 2 – Sector Skills Alliances

Bij het schrijven van dit document werd de meest recente oproep tot het indienen van voorstellen gepubliceerd op 27 januari 2017⁶.

Sector Skills Alliances (SSA's) zijn bedoeld om vaardigheden aan te pakken en systemen van beroepsonderwijs en -opleiding te doen aansluiten op de noden van de arbeidsmarkt. Dit wordt gedaan door:

- ✓ het moderniseren van beroepsonderwijs en -opleiding door zich aan te passen aan vaardighedenbehoeften en het integreren van werkplekleren;
- ✓ het versterken van de uitwisseling van kennis en goede werkwijzen;
- ✓ het verbeteren van de arbeidsmarktmobiliteit;
- ✓ het verbeteren van de erkenning van kwalificaties.

Er wordt prioriteit gegeven aan projecten die één van de specifieke doelstellingen aanpakken, waaronder:

- ✓ verbeteren van vaardigheden en competentieniveaus;
- ✓ stimuleren van kwaliteit, innovatie en internationalisering;
- ✓ bevorderen van de ontwikkeling en modernisering van het onderwijs;
- ✓ verbeteren van de internationale dimensie van onderwijs en opleiding;
- ✓ verbeteren van het leren en aanleren van talen.

De oproep is onderverdeeld in drie afzonderlijke percelen, waarvan de eerste twee relevant zijn voor de scheepvaart:

- ✓ Perceel 1 – Sector Skills Alliances voor de identificatie van de behoeften aan vaardigheden zal gedetailleerd bewijs trachten te identificeren en verstrekken over de behoeften aan vaardigheden, en over hiaten in een bepaalde specifieke economische sector. Hierdoor zou het mogelijk zijn dergelijke hiaten aan te pakken via het geven van opleiding, ongeacht of dat beroepsonderwijs en -opleiding is of elke andere onderwijs- en opleidingssector.
- ✓ Perceel 2 – Sector Skills Alliances voor het ontwerp en het geven van beroepsonderwijs en -opleiding zal trachten te reageren op geïdentificeerde hiaten en behoeften aan vaardigheden in een specifieke economische sector, door innovatieve curricula en methodologieën voor het geven van les en opleiding te ontwikkelen. De curricula en opleidingsmethodologieën moeten een sterke component werkplekleren omvatten en transnationale studentenmobiliteit ondersteunen.

Erasmus+ Sleutelactie 2 – een Blueprint for Sectoral Cooperation on Skills

Om sectorspecifieke vaardighedenoplossingen aan te reiken heeft de New Skills Agenda for Europe de Blueprint for Sectoral Cooperation on Skills (sectorale samenwerking op het gebied van vaardigheden) gelanceerd.

De Blauwdruk is een nieuw kader voor strategische samenwerking tussen de voornaamste belanghebbenden, zoals

- ✓ bedrijven;
- ✓ vakbonden;
- ✓ onderzoek;
- ✓ onderwijs- en opleidingsinstellingen;
- ✓ overheden.

in een bepaalde economische sector.

- ✓ Perceel 3 – Sector Skills Alliances voor het implementeren van een nieuwe strategische benadering [“Blauwdruk”] voor sectorale samenwerking rond vaardigheden zal trachten vaardighedenintelligentie te verbeteren en een duidelijke strategie en instrumenten verstrekken om tekorten aan vaardigheden in specifieke economische sectoren aan te pakken. Het zal worden uitgetest in zes sectoren: automobielenindustrie, defensie, maritieme technologie, informatie over satellietgeodesie, textielkleding-leder-schoeisel en toerisme (perceel 3 wordt nader beschreven in een afzonderlijk hoofdstuk).

Elke deelnemende organisatie die gevestigd is in een Programmaland kan de aanvrager zijn. Deze organisatie doet een aanvraag namens alle deelnemende organisaties die bij het project betrokken zijn.

De vereisten voor de samenstelling van de Sector Skills Alliance verschillen per perceel:

Perceel 1:

De Sector Skills Alliance moet ten minste 12 programmalanden bestrijken en ten minste 2 volledige partners omvatten, van wie ten minste 1 de sector vertegenwoordigt en ten minste 1 onderwijs- en opleidingsverstrekker vertegenwoordigt.

Perceel 2:

De Sector Skills Alliance moet ten minste 4 programmalanden bestrijken en ten minste 8 volledige partners omvatten, van wie ten minste 3 vertegenwoordigers zijn van bedrijven, de industrie of de sector (bijv. kamers of beroepsverenigingen) en ten minste 3 onderwijs- en opleidingsverstrekkers vertegenwoordigen.

Hij zal investeringen stimuleren en een meer strategisch gebruik van Europese en nationale financieringsopportuniteiten aanmoedigen. Het doel is concrete acties te ontwikkelen om te voldoen aan behoeften aan vaardigheden op korte en middellange termijn ter ondersteuning van de algemene sectorale strategie.

De Blauwdruk bouwt verder op eerder werk door de Europese Commissie en sectorale partners om niet op elkaar aansluitende sectorvaardigheden te bestrijden, met name de Sector Skills Councils (raden van sectorvaardigheden) en de European Sector Skills Alliances (Europese allianties van sectorvaardigheden). In de toekomst kan het ook slimme specialisatiestrategieën ondersteunen die regio's helpen zich te concentreren op sectoren waar ze het grootste potentieel voor concurrentievoordeel hebben.

⁶ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities-for-organisations/innovation-good-practices/sector-skills-alliances_en

Alle relevante Europese en nationale kwalitatieve bewijzen en kwantitatieve gegevens die in het kader van de Blauwdruk werden geproduceerd, zullen bijdragen tot het Skills Panorama (vaardighedenpanorama) en het nieuwe Europass-kader.

De projecten worden uitgevoerd in drie verschillende stappen:

- ✓ De eerste stap behelst de beoordeling van hiaten in vaardigheden in de sector de potentiële impact ervan op groei, innovatie en concurrentievermogen. De aanwezigheid en maturiteit van de algemene groeistrategie voor de sector wordt geverifieerd, net als het verband met EU-beleidsprioriteiten.
- ✓ Op basis hiervan wordt beslist of er naar de volgende fasen wordt overgegaan of niet. Dit grondwerk wordt door de Commissie uitgevoerd in samenwerking met de sociale partners en belanghebbenden. Het kan op min of meer gestructureerde manieren plaatsvinden, afhankelijk van de wijze waarop de sector wordt georganiseerd;
- ✓ Zodra de sectoren zijn gekozen, ondersteunt de Commissie de opstelling en het werk van sectorale partnerschappen op EU-niveau. Elk partnerschap zal een strategie rond sectorale vaardigheden ontwikkelen ter ondersteuning van de doelstellingen van de algemene groeistrategie voor de sector en de vraag naar en het aanbod van vaardigheden met elkaar in overeenstemming brengen.
- ✓ Partners zullen bekijken hoe grote trends, zoals globale, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, waarschijnlijk een negatief effect zullen hebben op de behoeften aan jobs en vaardigheden en op de potentiële impact ervan op de groei, het concurrentievermogen en de werkgelegenheid in de sector (bijv. herstructurering, knelpuntberoepen). Vervolgens zal het prioriteiten en mijlpalen voor actie identificeren en concrete oplossingen uitwerken, zoals het opstellen en actualiseren van curricula en kwalificaties;
- ✓ Verder bouwend op de resultaten die op EU-niveau zijn behaald, zal de Blauwdruk geleidelijk aan worden uitgerold op nationaal en regionaal niveau, in samenwerking met nationale en regionale overheden en de voornaamste belanghebbenden.

De pilootsectoren zijn:

- ✓ Automobielsector
- ✓ Defensie
- ✓ Maritieme technologie
- ✓ Informatie over satellietgeodesie
- ✓ Textiel, kleding, leder en schoeisel
- ✓ Toerisme

De Blauwdruk zal in de toekomst worden uitgebreid naar bijkomende sectoren. In 2017 bestrijkt de Blauwdruk niet de scheepvaart.

Financiering en timing

Erasmus+ Sleutelactie 2 – Strategische partnerschappen

Om in aanmerking te komen voor financiering moet aan verscheidene voorwaarden worden voldaan:

- ✓ Aanvragen moeten worden geleid door een organisatie die gevestigd is in een Programmaland en moeten over het algemeen ten minste drie organisaties afkomstig van verschillende Programmalanden omvatten;
- ✓ De looptijd van het project is tussen 24 en 36 maanden;
- ✓ De projectsubsidies zijn geplafonneerd op €150.000 per jaar per project;
- ✓ Aanvragen moeten worden ingediend bij het nationale agentschap in het Programmaland waar de aanvragende organisatie gevestigd is.

Richtlijnen voor de indiening van de aanvraag

- De aanvraag wordt ingediend door een consortium waarvan een belangrijke belanghebbende de coördinerende organisatie moet zijn;
- Aanvragen moeten worden ingediend bij het nationale agentschap in het Programmaland waar de coördinator gevestigd is.
- Het aanvraagproces neemt verscheidene maanden in beslag, inclusief het zoeken van de partners;
- De nationale agentschappen bieden praktische steun voor het aanvragen van financiering: informatiesessies en individuele begeleiding zijn heel het jaar lang beschikbaar op regionaal of nationaal niveau.
- Het eerst ontwerp van de business case moet worden vergeleken met de horizontale en veldspecifieke prioriteiten die in de programmagids worden genoemd;
- De beoordelingscriteria staan opgesomd in de programmagids. Ze moeten frequent worden gecontroleerd alvorens een projectvoorstel in te dienen. De volgende criteria zijn van toepassing:
 1. Relevantie van het project;
 2. Kwaliteit van het ontwerp en de implementatie van het project;
 3. Kwaliteit van het projectteam en de samenwerkingsovereenkomsten;
 4. Impact en verspreiding;
- Gedurende het hele bestaan van het Erasmus+-programma is impact het belangrijkste criterium. Bij het ontwerp van het voorstel moet de impact altijd het ultieme doel zijn.

Erasmus+ Sleutelactie 2 – Knowledge Alliances

Een consortium moet worden geleid door de aanvragende organisatie, d.w.z. de organisatie die het voorstel indient namens de partners, en zich bezighoudt met de algemene projectimplementatie. De projectpartners kunnen ofwel:

- ✓ volwaardige partners zijn, die actief deelnemen aan het project onder de autoriteit van aanvrager; ofwel
- ✓ geassocieerde partners zijn, die bijdragen tot specifieke taken of activiteiten.

De rol van geassocieerde partners moet duidelijk gedefinieerd zijn in het aanvraagstadium. Zij kunnen geen fondsen ontvangen. Beide soorten partners kunnen afkomstig zijn van ofwel een programma, ofwel een partnerland. Organisaties van partnerlanden zijn welkom, maar hun toegevoegde waarde in het consortium moet worden aangetoond. Projecten duren twee tot drie jaar, ofschoon de looptijd in uitzonderlijke gevallen op verzoek met maximaal zes maanden kan worden verlengd.

Richtlijnen voor de indiening van de aanvraag

- De aanvraag wordt ingediend door een consortium waarvan een belangrijke belanghebbende van de scheepvaartsector de coördinerende organisatie moet zijn;
- De aanvraag moet worden ingediend bij de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen die wordt gepubliceerd door het Education, Audiovisual and Culture Executive Agency⁷;
- Het aanvraagproces neemt verscheidene maanden in beslag, inclusief het zoeken van de partners;
- De nationale agentschappen bieden praktische steun voor het aanvragen van financiering: informatiesessies en individuele begeleiding zijn heel het jaar lang beschikbaar op regionaal of nationaal niveau.
- Het eerst ontwerp van de business case moet worden vergeleken met de horizontale en veldspecifieke prioriteiten die in de programmagids worden genoemd;
- De beoordelingscriteria staan opgesomd in de programmagids. Ze moeten frequent worden gecontroleerd alvorens een projectvoorstel in te dienen. De volgende criteria zijn van toepassing:
- Relevantie van het project;
- Kwaliteit van het ontwerp en de implementatie van het project;
- Kwaliteit van het projectteam en de samenwerkingsovereenkomsten;
- Impact en verspreiding;
- Gedurende het hele bestaan van het Erasmus+-programma is impact het belangrijkste criterium. Bij het ontwerpen van het voorstel moet de impact altijd het ultieme doel zijn.
- Gelieve op te merken dat het slaagpercentage van aanvragen zeer laag is en dat een strategisch partnerschap mogelijk de beste optie is.

De maximumfinanciering voor een project van twee jaar is €700.000, terwijl die voor een project van drie jaar €1.000.000 is.

Erasmus+ Sleutelactie 2 – Sector Skills Alliances

Perceel 1 – Sector Skills Alliances voor de identificatie van de behoeften aan vaardigheden De Sector Skills Alliance moet ten minste 12 programmalanden bestrijken en ten minste 2 volledige partners omvatten, van wie ten minste 1 de sector vertegenwoordigt en ten minste 1 de onderwijs- en opleidingsverstrekkers vertegenwoordigt. Voor perceel 1 (2 of 3 jaar) zal elke subsidie tussen 330.000 EUR en 500.000 EUR bedragen.

Perceel 2 – Sector Skills Alliances voor het ontwerp en het geven van beroepsonderwijs en -opleiding moet ten minste 4 programmalanden bestrijken en ten minste 8 volledige partners omvatten, van wie ten minste 3 vertegenwoordigers zijn van bedrijven, de industrie of de sector en ten minste 3 onderwijs- en opleidingsverstrekkers vertegenwoordigen. Voor perceel 2 (2 of 3 jaar) zal elke subsidie tussen 700.000 EUR en 1.000.000 EUR bedragen.

Financiële bijdragen van de EU worden berekend door middel van een vaste schaal van eenheidskosten. Deze eenheidskosten werden op zodanige wijze berekend dat de cofinanciering er inherent aan is, d.w.z. er reeds in opgenomen.

⁷ http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-2-cooperation-for-innovation-and-exchange-good-practices/knowledge_en

Richtlijnen voor de indiening van de aanvraag

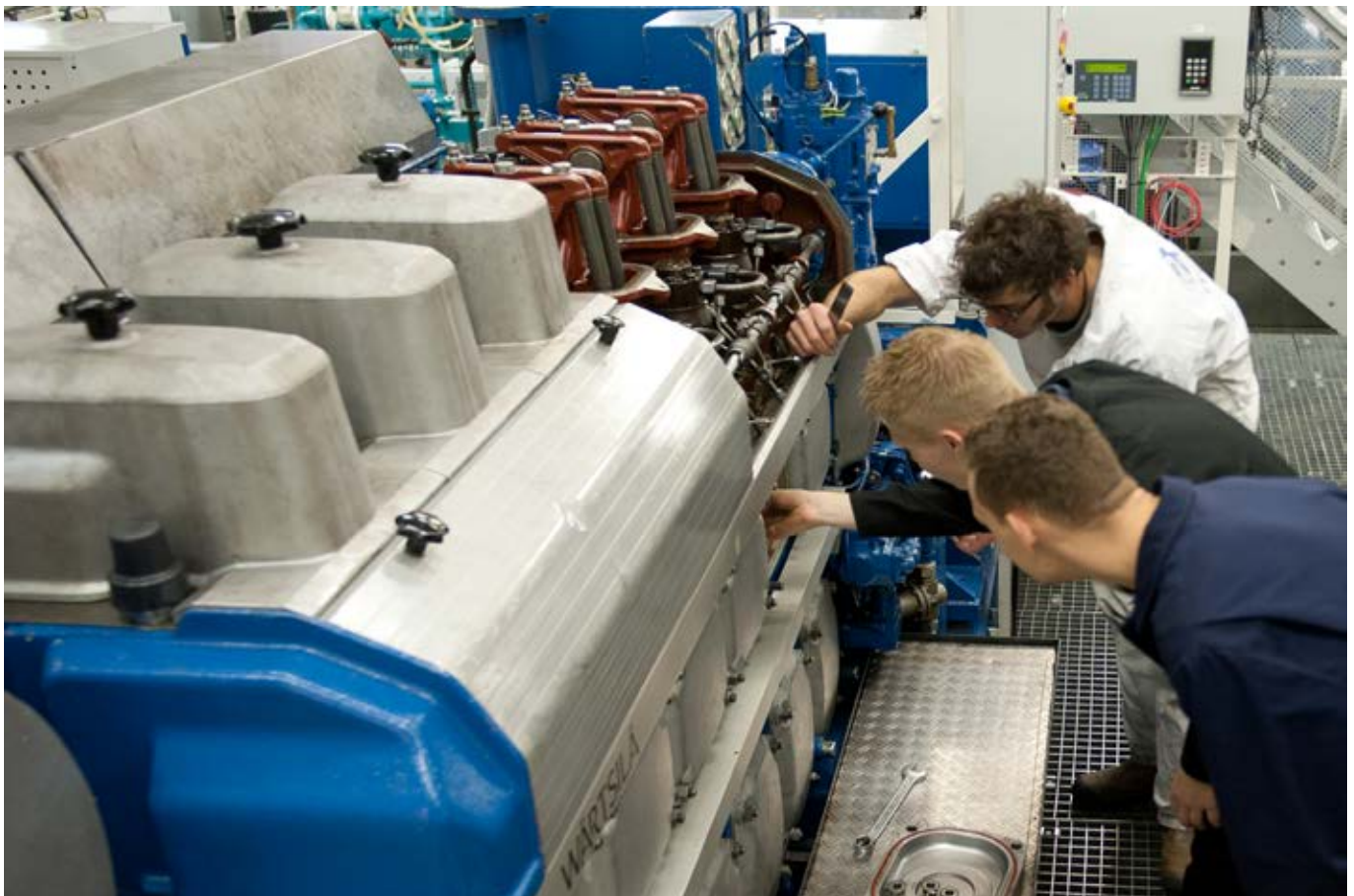
- De aanvraag wordt ingediend door een consortium waarvan een belangrijke belanghebbende van de scheepvaartsector de coördinerende organisatie moet zijn;
- De aanvraag moet worden ingediend bij de jaarlijkse oproep tot het indienen van voorstellen die wordt gepubliceerd door het Education, Audiovisual and Culture Executive Agency⁸;
- Het aanvraagproces neemt verscheidene maanden in beslag, inclusief het zoeken van de partners;
- De nationale agentschappen bieden praktische steun voor het aanvragen van financiering: informatiesessies en individuele begeleiding zijn heel het jaar lang beschikbaar op regionaal of nationaal niveau.
- Het eerst ontwerp van de business case moet worden vergeleken met de prioriteiten die in de programmagids worden genoemd;
- De beoordelingscriteria staan opgesomd in de programmagids. Ze moeten frequent worden gecontroleerd alvorens een projectvoorstel in te dienen. De volgende criteria zijn van toepassing:
- Relevantie van het project;
- Kwaliteit van het ontwerp en de implementatie van het project;
- Kwaliteit van het projectteam en de samenwerkingsovereenkomsten;
- Impact en verspreiding;
- Gelieve op te merken dat het slaagpercentage van aanvragen zeer laag is en dat een strategisch partnerschap mogelijk de beste optie is.

Bijkomende informatie

De nationale agentschappen in de Programmalanden zijn het voornaamste contactpunt voor informatie en begeleiding betreffende Erasmus+ Sleutelactie 2. De adressen ervan zijn verkrijgbaar op: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0

Daarnaast is voor Knowledge Alliances en Sector Skills Alliances het Education, Audiovisual and Culture Executive Agency [EACEA] het contactpunt: <http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions>

Voor de Blueprint for Sectoral Cooperation on Skills kunnen verscheidene DG's het voornaamste contactpunt zijn (informatie is verkrijgbaar bij de lancering van de oproep tot het indienen van voorstellen).

⁸ http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-2-cooperation-for-innovation-and-exchange-good-practices/sector-skills_en

4. EU-financiering op het gebied van regio's en plaatselijke ontwikkeling

Het regionaal beleid is het voornaamste investeringsbeleid van de EU. Het regionaal beleid is gericht op alle regio's en steden in de Europese Unie om jobcreatie, het concurrentievermogen van de bedrijven, de economische groei en duurzame ontwikkeling te stimuleren en de levenskwaliteit van de burgers te verbeteren⁹.

Om deze doelstellingen te behalen en de uiteenlopende ontwikkelingsbehoeften in alle regio's van de EU aan te pakken, werd er € 351,8 miljard – bijna een derde de totale EU-begroting – opzijgezet voor het Cohesiebeleid voor 2014-2020. Het regionaal beleid wordt uitgevoerd via drie belangrijke fondsen: het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling [EFRO], het Cohesiefonds [CF] en het Europees Sociaal Fonds [ESF].

Samen met het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling [Elfpo] en het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij [EFMZV], vormen ze de Europese Structuur- en investeringsfondsen [ESI].

Het Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling biedt slechts **geringe mogelijkheden om onderwijs- en opleidingsactiviteiten te ondersteunen**. Zij moeten deel uitmaken van een algemeen pakket om sociale problemen in stedelijke gebieden te bestrijden. Het Cohesiefonds is een financieel instrument voor de Cohesielanden, om meer financiële steun te bieden voor hetzelfde soort acties als niet-cohesielanden. **Helaas ondersteunt het gedeelte gedeeld beheer van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij niet het soort activiteiten die onder de draagwijdte van het verslag vallen**, en is het Europees Sociaal Fonds dus het voornaamste financieringsinstrument dat ondersteuning biedt.

Europees Sociaal Fonds [ESF]

Doelstellingen

Alle belanghebbenden van de scheepvaart kunnen in samenwerking met andere relevante belanghebbenden die op nationaal niveau gedefinieerd zijn, een aanvraag indienen voor dit financieringsprogramma.

Het ESF investeert in mensen, met de nadruk op het verbeteren van de werkgelegenheids- en onderwijsopportuniteiten in heel de Europese Unie. Het streeft er ook naar de situatie van de kwetsbaarste mensen die risico lopen in armoede te belanden, te verbeteren. De ESF-investeringen bestrijken alle regio's van de EU. Meer dan € 80 miljard wordt uitgetrokken voor investeringen in menselijk kapitaal in de lidstaten tussen 2014 en 2020. Daarbovenop krijgt het jongerenwerkgelegenheidsinitiatief nog eens ten minste € 3,2 miljard.

Voor de periode 2014-2020 zal het ESF de nadruk leggen op vier van de thematische doelstellingen van het cohesiebeleid:

- ✓ bevorderen van werkgelegenheid en ondersteunen van arbeidsmobiliteit;
- ✓ bevorderen van sociale inclusie en bestrijden van armoede;
- ✓ investeren in onderwijs, vaardigheden en levenslang leren;
- ✓ verbeteren van institutionele capaciteit en een efficiënte overheidsadministratie.

Daarnaast zal 20% van de ESF-investeringen worden gebruikt voor activiteiten ter verbetering van de sociale inclusie en ter bestrijding van armoede. Dit staat bekend als thematische concentratie.

Activiteiten

De acties zoals gedefinieerd in de EU-verordening kunnen door de lidstaten worden geselecteerd op basis van de nationale situatie. De volgende investeringsprioriteiten houden verband met de draagwijdte van dit verslag:

- ✓ investeren in onderwijs, opleiding en beroepsopleiding voor vaardigheden en levenslang leren:
- 1. Actie 1 - Verbeteren van gelijke toegang tot levenslang leren voor alle leeftijdsgroepen in formele, niet-formele en informele omgevingen, bijspijken van de kennis, vaardigheden en competenties van de werknemers en bevorderen van flexibele leerpaden, inclusief via loopbaanbegeleiding en validering van verworven competenties;
- 2. Actie 2 - Verbeteren van de relevantie van onderwijs- en opleidingssystemen voor de arbeidsmarkt, vergemakkelijken van de overgang van onderwijs naar werk en versterken van beroepsonderwijs en -opleidingssystemen en de kwaliteit ervan, inclusief via mechanismen om te anticiperen op vaardigheden, de aanpassing van curricula en de opstelling en ontwikkeling van systemen van werkplekleren, inclusief dubbele leersystemen en stageprogramma's.

⁹ http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/what/investment-policy/

Financiering en timing

De EU-lidstaten hebben €27 miljard uitgetrokken voor deze investeringsprioriteit.

De volgende EU-lidstaten [26 van de 28 EU-lidstaten] stellen financiering ter beschikking van activiteiten waarnaar wordt verwezen onder Aktie 1:

10iii	
AT	68,654,471
BE	238,641,321
BG	99,045,638
CY	8,619,000
DE	558,055,199
DK	38,885,333
EE	92,595,748
ES	182,310,936
FI	164,713,957
FR	1,374,082,585
GR	55,040,440
HR	160,000,000
HU	485,431,211
IE	96,498,574
IT	268,956,156
LT	134,640,611
LU	4,011,245
LV	22,979,380
MT	12,000,000
PL	440,704,268
PT	564,123,408
RO	239,807,182
SE	186,147,859
SI	178,632,859
SK	55,070,696
UK	1,487,488,189
7,217,136,266	

Figuur 2: Begroting voor Aktie 1-EU-lidstaten

De volgende EU-lidstaten [22 van de 28 EU-lidstaten] stellen financiering ter beschikking van activiteiten waarnaar wordt verwezen onder Aktie 2:

MS	ESF allocation to 10iv
BE	28,273,570
BG	13,037,943
CY	17,381,000
DE	1,080,276,284
DK	38,885,333
ES	664,303,264
FI	432,780
FR	42,432,314
GR	381,499,735
HR	85,000,000
HU	56,618,255
IT	720,811,053
LT	56,689,242
LV	35,159,193
MT	6,400,000
PL	1,377,168,361
PT	1,376,906,841
RO	198,228,726
SE	20,683,095
SI	30,363,900
SK	97,670,000
UK	438,849,690
6,767,070,578	

Figuur 3: Begroting voor Aktie 2-EU-lidstaten

Financiering door het ESF gaat altijd gepaard met publieke of private financiering. De percentages van cofinanciering variëren tussen 50% en 85% [95% in uitzonderlijke gevallen] van de totale projectkosten, afhankelijk van de relatieve rijkdom van de regio¹⁰.

Financiering door het ESF is verkrijgbaar via de lidstaten en regio's. Het ESF financiert geen projecten rechtstreeks vanuit Brussel:

- ✓ Organisaties die belangstelling hebben voor financiering door het ESF voor een project moeten contact opnemen met de beheersautoriteit van het ESF in hun land of regio. Om het relevante contactadres van het ESF te vinden moet de volgende website worden geraadpleegd: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>.
- ✓ Individuele personen die graag willen deelnemen aan ESF-projecten kunnen het relevante contactadres van het ESF in hun land vinden op <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>. Nationale en regionale ESF-websites, evenals plaatselijke werkgelegenheidsdiensten, zijn ook een goede bron van informatie over door het ESF voorgestelde opportuniteiten.

Richtlijnen voor de indiening van de aanvraag

- Het aanvraagproces en de geboden mogelijkheden variëren van lidstaat tot lidstaat;
- De aanvraag moet worden ingediend bij de beheersautoriteit. Het is aanbevolen de beheersautoriteit op voorhand te raadplegen over de toepasselijkheid van de voorziene actie;
- Stageperiodes zijn geen sleutelacties die voorzien is in dit financieringsprogramma. Ze kunnen echter een essentieel element zijn van de voorziene actie;
- Nauwe samenwerking met onderwijs- en opleidingsinstellingen, vooral in landen met een hoog percentage van jeugdwerkloosheid, is belangrijk.

Bijkomende informatie

- ✓ Organisaties die belangstelling hebben voor financiering door het ESF voor een project moeten contact opnemen met de beheersautoriteit van het ESF in hun land of regio. Om het relevante contactadres van het ESF te vinden moet de volgende website worden geraadpleegd: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>.
- ✓ Individuele personen die graag willen deelnemen aan ESF-projecten kunnen het relevante contactadres van het ESF in hun land vinden op <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>. Nationale en regionale ESF-websites, evenals plaatselijke werkgelegenheidsdiensten, zijn ook een goede bron van informatie over door het ESF voorgestelde opportuniteiten.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=525&langId=en>

5. EU-financiering op het gebied van Landbouw, visserij en voedsel

Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV)

Het EFMZV¹¹ is het fonds van de EU voor maritieme zaken en visserijbeleid voor 2014 – 2020. Het is één van de vijf Europese Structuur- en investeringsfondsen (ESI) die elkaar aanvullen en streven naar een op groei en jobs gebaseerd herstel in Europa. Het heeft een algemeen budget van 6.400 miljoen euro voor de periode 2014 – 2020. 11% van de begroting wordt rechtstreeks beheerd door de Europese Commissie en de rest door de lidstaten.

Doelstellingen

De doelstellingen van het door de lidstaten beheerde EFMZV zijn the volgende:

- ✓ Verminderen van de impact van de visserij op de mariene omgeving;
- ✓ Meer markttools voor professionals en klanten;
- ✓ Gezamenlijk beheer van beschermde gebieden en Natura 2000-sites;
- ✓ Speciale steun aan ambachtelijke vissers

Het door de lidstaten beheerde EFMZV mag dan niet specifiek betrekking hebben op de draagwijdte van dit verslag, toch zou het gunstig kunnen zijn contact op te nemen met de beheersautoriteit in de lidstaat¹²

De doelstellingen van het EFMZV:

- ✓ **Geïntegreerd bestuur** van maritieme en kustaangelegenheden;
- ✓ **Sectoroverschrijdende initiatieven**, zoals geïntegreerde maritieme bewaking, maritieme ruimteplanning, zeegegevens en -kennis;
- ✓ **Duurzame economische groei, werkgelegenheid, innovatie en nieuwe technologieën**, binnen opkomende en toekomstige maritieme sectoren;
- ✓ **Wetenschappelijk advies en kennis van visserij** binnen en buiten de EU-wateren, die milieu-, economische of sociale aspecten bestrijken;
- ✓ **Visserijcontrole en -handhaving** binnen een regionaal perspectief om samenwerking tussen de lidstaten te stimuleren.

Onder rechtstreeks beheer worden er werkprogramma's opgesteld per jaar, en daar zouden onderwijs, opleiding en stages deel kunnen van uitmaken [zoals in de oproep tot het indienen van voorstellen voor Blue Careers van 2016]. Naar alle waarschijnlijkheid zal het werkprogramma 2018 acties in deze richting omvatten.

¹¹ https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff_en

¹² https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/national_authorities.pdf

6. EU-financiering op het gebied van Werkgelegenheid en sociale rechten

Pilootproject rond langetermijnmobiliteit voor stagiairs

Wat onderwijs, opleiding en stages voor de scheepvaart betreft zijn onderwijs- en opleidingsinstellingen de organisaties die financiering aanvragen voor stages voor toekomstige zeevarenden of te land gestationeerde werknemers in het buitenland.

Op 25 januari 2017 heeft het DG Werkgelegenheid een oproep tot het indienen van voorstellen voor "Pilootproject rond langetermijnmobiliteit voor stagiairs" (VP/2017/007) gepubliceerd. Doel van deze actie is de leefbaarheid uit te testen van het opzetten van een Europees kader voor de mobiliteit van stagiairs: ontwikkelen van Europees burgerschap en vaardigheden via de integratie van de jeugd op de arbeidsmarkt'. en bouwt ze verder op een eerste pilootproject van een vergelijkbare aard dat werd gelanceerd in 2016 [VP/2016/010].

Doelstellingen

Het uiteindelijke doel van deze oproep tot het indienen van voorstellen is **jonge stagiairs de kans te geven hun vaardigheden te ontwikkelen en hun vooruitzichten op inzetbaarheid te verbeteren**, en tegelijkertijd ook hun gevoel van Europees burgerschap te versterken. Dit zal worden gedaan door verschillende benaderingen uit te testen om de nodige ondersteuningsinfrastructuur te voorzien, en ook de bijbehorende institutionele en contractuele kaders [bijv. ontwikkelen van de servicestructuren voor de organisatie van reizen & logies, taalcursussen, leerovereenkomsten, praktische welkomstinformatiepakketten, coachingmethodes, verzekeringsregelingen] om te helpen bij de plaatsing van stagiairs vanaf het ogenblik van vertrek naar het buitenland tot en met de datum van terugkeer.

Drie belangrijke doelstellingen dienen als leidraad voor de acties die via de gefinancierde projecten moeten worden uitgewerkt.

Ten eerste zullen deze trachten te evalueren in hoeverre er bij de desbetreffende belanghebbenden vraag is naar het ontwikkelen van transnationale mobiliteitsprogramma's voor stagiairs op lange termijn [6 tot 12 maanden], en de opname van dergelijke programma's.

Ten tweede zullen de projecten ernaar streven [juridische, praktische, institutionele, academische, enz.] **obstakels te identificeren** die stagiairs ervan weerhoudt **langere tijd in het buitenland** te verblijven.

Tot slot zullen er lessen worden getrokken om **goede werkwijzen en succesfactoren te verspreiden** voor langetermijnstages voor stagiairs.

Activiteiten

Projecten moeten ten minste de volgende activiteiten implementeren:

- ✓ **Stage-opleidingen** voorbereiden en organiseren voor studenten in beroepsonderwijs en -opleiding met een looptijd van 6
- ✓ tot 12 opeenvolgende maanden, die zullen plaatsvinden in het buitenland in een lidstaat van de Europese Unie;
- ✓ De kandidaten identificeren voor de plaatsing overeenkomstig de noden van de gastondernemingen en de vaardigheden die de stagiairs bezitten;
- ✓ **Inductie-/welkomstsessies, pre-mobiliteitsopleiding en (indien nodig) taalcursussen** organiseren;
- ✓ **Gedetailleerde leerovereenkomsten** ontwerpen en ontwikkelen voor de stages van de stagiairs, inclusief relevante curriculuminhoud met duidelijke leerresultaten, waarin de formele erkenningsvoorzieningen worden gespecificeerd en de rechten en plichten van elke partij duidelijk worden opgesomd;
- ✓ De **reis en het logies** van geselecteerde stagiairs organiseren en de daarmee gepaard gaande kosten dragen, d.w.z. de reis vanuit/naar hun plaats van herkomst, geschikte logies en kosten voor levensonderhoud tijdens de mobiliteitservaring;
- ✓ Specifieke activiteiten organiseren om de **integratie van jongeren in de gastlocatie te vergemakkelijken** en op die manier een gevoel van Europees burgerschap bij de stagiairs te stimuleren;
- ✓ Ervoor zorgen dat **ondernemingen** bereid zijn de **stagiairs te ontvangen en op te leiden** voor de volledige duur van hun verblijf, idealiter door voor elke stagiair een mentor aan te duiden;
- ✓ Het project moet in verschillende stadia van de stage-ervaring een grondige **beoordeling en evaluatie** uitvoeren, waardoor succes- en stimulerende factoren kunnen worden geïdentificeerd;
- ✓ Modellen voor **langetermijnuitwisselingen** van stagiairs in ondernemingen ontwikkelen en uittesten;
- ✓ Een **regelmatige evaluatie** uitvoeren van alle aspecten van het verblijf van de stagiairs in het buitenland en mechanismen voor feedback aan de Commissie voorzien;
- ✓ De verschillende soorten **publieke ondersteuning** voor de mobiliteit van stagiairs in Europa identificeren en mogelijke manieren voor het optimaliseren van steun voorstellen;
- ✓ Een **communicatie- en bewustmakingsplan** ontwikkelen en implementeren dat toegespitst is op de voordelen van de mobiliteit van stagiairs op lange termijn. Het plan moet toegesneden zijn op de belangen en noden van de desbetreffende belanghebbenden op de arbeidsmarkt en in beroepsonderwijs en -opleiding

Financiering en timing

Om in aanmerking te komen moeten de hoofdaanvrager, de co-aanvrager(s) en de verwante entiteiten publieke of private organisaties zijn die actief zijn op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding.

De subsidies die in het kader van deze oproep tot het indienen van voorstellen worden toegekend, zullen dienen om activiteiten te financieren die bedoeld zijn om te voldoen aan de doelstellingen en de specifieke activiteiten die in de oproep uiteengezet zijn. Dit zal de kosten voor infrastructuur- en netwerkontwikkeling omvatten die door de begunstigden van het project zijn gemaakt, **en ook de werkelijke kosten die gepaard gaan met de mobiliteitservaring van de stagiairs [d.w.z. reizen, logies, plaatselijk vervoer en levensonderhoud van de studenten in het buitenland] worden gedekt door de toegekende subsidies.**

Het totale budget dat is uitgetrokken voor de cofinanciering door de EU van acties in het kader van deze oproep wordt geraamd op

€ 2.841.856. Ter indicatie, verwacht wordt dat de gevraagde EU-subsidies tussen EUR 300.000 en EUR 500.000 zijn. In het kader van deze oproep tot het indienen van voorstellen mag de EU-subsidie niet hoger zijn dan 85% van de totale in aanmerking komende kosten van de actie.

De uiterste termijn voor de indiening aanvragen is 29 maart 2017 en de aanvang van de acties is voorzien in juli 2017.

Investing in Europe's Youth [toekomstige initiatieven]

Op 7 december 2016 lanceerde de Europese Commissie haar initiatief "Investing in Europe's Youth". Daarin zette ze de maatregelen uiteen om de tewerkstelling van jongeren te stimuleren, het onderwijs te verbeteren en te moderniseren, de investeringen in de vaardigheden van jonge mensen op te voeren en het aantal opportuniteiten om in het buitenland te leren en te studeren, te vergroten.

De initiatieven die behoren tot "Investing in Europe's Youth" laten de vooruitzichten van de Europese Commissie na 2017 zien.

Initiatieven

Lancering van ErasmusPro

De Commissie is van plan een nieuwe activiteit, "ErasmusPro", te lanceren met als doel de impact en kwaliteit van de mobiliteitservaring te vergroten via nieuwe, specifieke buitenlandse stages. In het kader van dit initiatief zullen nog eens 50.000 mobiele stages van lange duur (6 - 12 maanden) beschikbaar worden.

7. Overige EU-financieringsinstrumenten

Zoals in de inleiding werd aangekondigd, biedt de EU talrijke financieringsmogelijkheden om bepaalde activiteiten te stimuleren die zullen leiden tot het behalen van specifieke doelen. Deze financieringsinstrumenten zijn niet specifiek toegespitst op de sleutelactiviteiten onderwijs, opleiding en stage, maar zouden wel integraal deel kunnen uitmaken van het project. Voor de introductie van nieuwe technologieën en van alternatieve energieconcepten en -technologieën is een ander pakket competenties nodig van bemannings- en personeelsleden die in de scheepvaart werken. De ontwikkeling van opleidingsprogramma's en de uitvoering van pilootopleidingen om de ontwikkelde opleidingsprogramma's te valideren en de eerste introductie van deze nieuwe technologieën te ondersteunen, zou integraal deel kunnen uitmaken van onderzoeks- en ontplooiingsactiviteiten betreffende nieuwe technologieën. Hoewel onderstaande lijst niet volledig is, ondersteunen de volgende voornaamste EU-financieringsprogramma's de combinatie van onderzoek, onderwijs en opleiding (en pilootontplooiingsactiviteiten) voor de scheepvaart:

- ✓ Horizon 2020: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>
- ✓ Financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen : <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>

Over het algemeen moet elk onderzoeksproject dat toegespitst is op de ontwikkeling en ontplooiing van nieuwe technologieën, de menselijke factor proberen op te nemen om de (huidige) werknemers om of bij te scholen. Op de volgende pagina's wordt bijkomende informatie verstrekt betreffende Horizon 2020 en de Financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen.

Horizon 2020

Volgens de EU is Horizon 2020 "het grootste Europese onderzoeks- en innovatieprogramma ooit, met bijna €80 miljard financiering die verkrijgbaar was gedurende 7 jaar [2014 tot 2020] – naast de privé-investering die dit geld zal aantrekken". Het programma is opgebouwd doorheen verschillende "maatschappelijke uitdagingen" die de Europa 2020-doelstellingen weerspiegelen, waaronder die van "slim, groen en geïntegreerd vervoer". De werkprogramma's die verband houden met dit gebied omvatten een reeks activiteiten die gericht zijn op middelenefficiënt en milieuvriendelijk vervoer door vliegtuigen, voertuigen en vaartuigen schoner en stiller te maken. De impact ervan op het klimaat en het milieu zal tot een minimum worden herleid door het ontwikkelen van slimme apparatuur, infrastructuur en diensten en door vervoer en mobiliteit in stedelijke gebieden te verbeteren.

Het Horizon 2020-programma bestaat uit de volgende onderdelen:

- ✓ "Uitmuntende wetenschap"
- ✓ "Industrieel leiderschap"
- ✓ "Maatschappelijke uitdagingen"

Deze drie onderdelen zullen door de Commissie worden geïmplementeerd via jaarlijkse werkprogramma's waarin beschrijvingen staan van de te financieren acties. De programma's zullen ook een indicatie omvatten van het bedrag dat aan elke actie wordt toegewezen, indicatieve tijdschema's voor de implementatie, en een meerjarenbenadering en strategische richtsnoeren voor de essentiële evaluatiecriteria en het maximumpercentage van cofinanciering.

De Commissie publiceert alle Horizon 2020-oproepen op het Participant Portal (deelnemersportaal)¹³ (alleen verkrijgbaar in het Engels). In het geval van een eerste aanvraag is het een goed idee om de onlinehandleiding van Horizon2020 te lezen. Dit zal u helpen het meest geschikte programma te kiezen voor uw gebied en profiel. Daarnaast kan er worden gezocht volgens onderzoeksonderwerp, met sleutelwoorden en vastgelegde filters in de oproepenlijst.

Het dient benadrukt dat er een specifiek netwerk van nationale contactpunten¹⁴ werd opgezet als de voornaamste structuur om begeleiding, praktische informatie en bijstand te bieden over alle aspecten van de deelname aan Horizon 2020.

¹³ <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>

¹⁴ http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/national_contact_points.html

Financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen (CEF):

De Financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen (CEF) is een belangrijk Europees financieringsinstrument om groei, jobs en concurrentievermogen te stimuleren via gerichte infrastructuurinvesteringen op Europees niveau¹⁵. Ze ondersteunt de ontwikkeling van sterk presterende, duurzame en onderling efficiënt verbonden trans-Europese netwerken op de gebieden van vervoer, energie en digitale diensten. CEF-investeringen vullen de hiaten op in de energie-, vervoers- en digitale ruggengraat in Europa.

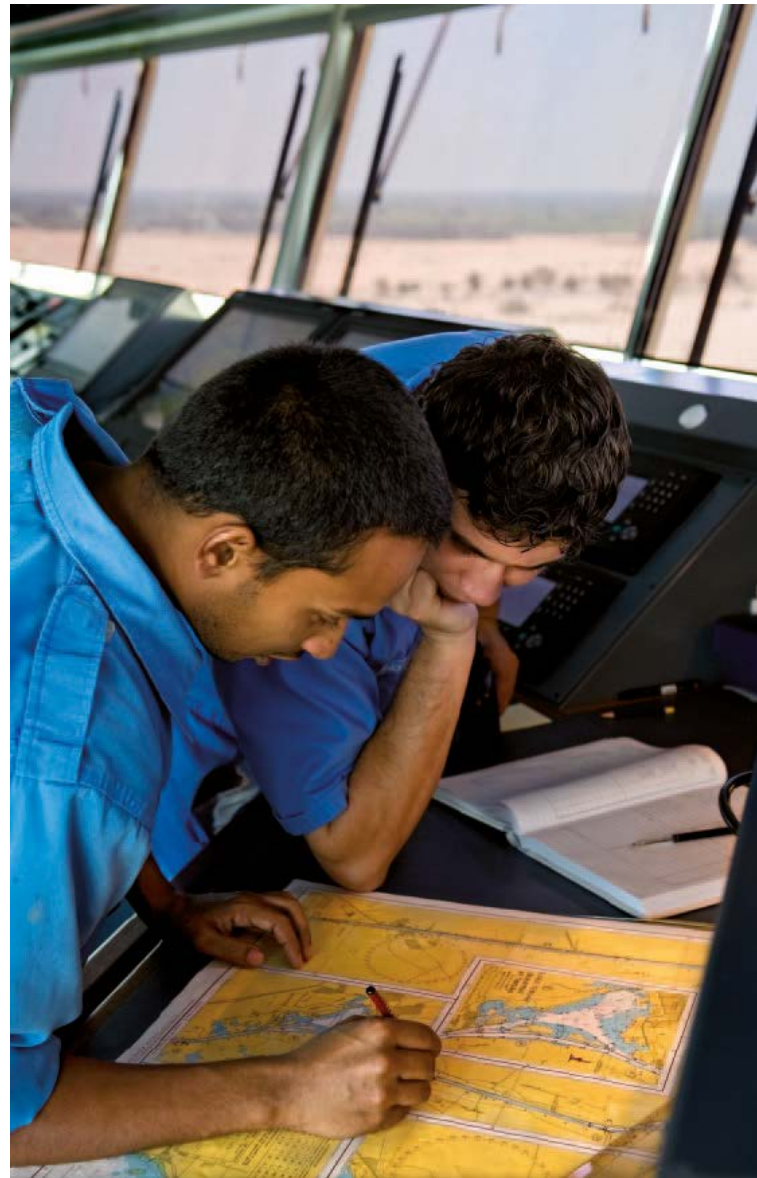
De CEF komt mensen in alle lidstaten ten goede, omdat hij reizen gemakkelijker en duurzamer maakt, de energiezuikerheid van Europa verbetert en tegelijkertijd een ruimer gebruik van hernieuwbare energiebronnen mogelijk maakt, en een grensoverschrijdende interactie tussen overheden, bedrijven en burgers vergemakkelijkt.

Naast subsidies biedt de CEF financiële steun aan projecten via innovatieve financiële instrumenten zoals garanties en projectobligaties. Deze instrumenten creëren een aanzienlijke leverage in hun gebruik van de EU-begroting en doen dienst als katalysator om verdere financiering vanuit de privésector en andere actoren uit de openbare sector aan te trekken.

Sinds januari 2014 is INEA uw poort naar financiering in het kader van de CEF. INEA implementeert het merendeel van het CEF-programmabudget, in totaal €27,4 miljard van €30,4 miljard (€22,4 miljard voor vervoer, €4,7 miljard voor Energie en €0,3 miljard voor Telecom).

De CEF is onderverdeeld in drie sectoren: CEF Energie, CEF Telecom en CEF Vervoer. CEF Vervoer is toegespitst op grensoverschrijdende projecten en projecten bedoeld om knelpunten weg te werken of ontbrekende schakels in verscheidene onderdelen van het kernnetwerk en op het allesomvattende netwerk te overbruggen, en op horizontale prioriteiten zoals verkeersbeheerssystemen. CEF Vervoer heeft een gerichte actie Snelwegen van de Zee, die bedoeld is om stromen van vracht op zeegebaseerde logistieke routes op zodanige wijze te concentreren dat bestaande maritieme verbindingen worden verbeterd of nieuwe leefbare, regelmatige en frequente maritieme verbindingen voor het vervoer van goederen tussen lidstaten tot stand worden gebracht, om verkeersopstoppen te verminderen en/of de toegang tot perifere en eilandregio's en -staten te verbeteren.

De oproepen tot het indienen van voorstellen worden gepubliceerd op de INEA-website: <http://ec.europa.eu/inea/connecting-europe-facility/cef-transport>

¹⁵ <http://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility>

8. Conclusies

Fondsen die verkrijgbaar zijn voor onderwijs, opleiding en stages voor de scheepvaart zijn beperkt wanneer het aankomt op financieringsinstrumenten die deze activiteiten rechtstreeks ondersteunen. De beste opties worden aangeboden door het Erasmus+-programma, en meer bepaald Sleutelactie 1 en Sleutelactie 2. Daarnaast biedt het Europees Sociaal Fonds verscheidene mogelijkheden, zij het dan niet voor alle EU-lidstaten. Ook het pilootproject rond langetermijnmobiliteit voor stagiairs biedt mogelijkheden. Daarnaast wordt het als een goed idee beschouwd om de ontwikkeling van onderwijs- en opleidingsprogramma's (en indien mogelijk onderwijs- en opleidingsactiviteiten en stages) op te nemen als integraal onderdeel van onderzoeks- en ontplooiingsactiviteiten.

Bijlage A: Programmalanden Erasmus+¹⁶

- ✓ Oostenrijk;
- ✓ België;
- ✓ Bulgarije;
- ✓ Cyprus;
- ✓ Kroatië;
- ✓ Tsjechische Republiek;
- ✓ Denemarken;
- ✓ Estland;
- ✓ Finland;
- ✓ Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië;
- ✓ Frankrijk;
- ✓ Duitsland;
- ✓ Griekenland;
- ✓ Hongarije;
- ✓ IJsland;
- ✓ Ierland;
- ✓ Italië;
- ✓ Letland;
- ✓ Liechtenstein;
- ✓ Litouwen;
- ✓ Luxemburg;
- ✓ Malta;
- ✓ Nederland;
- ✓ Noorwegen;
- ✓ Polen;
- ✓ Portugal;
- ✓ Roemenië;
- ✓ Slowakije;
- ✓ Slovenië;
- ✓ Spanje;
- ✓ Zweden;
- ✓ Turkije
- ✓ Verenigd Koninkrijk;

Bijlage B: Overzicht van contactpersonen per financieringsprogramma

- ✓ Erasmus+: Overzicht van nationale agentschappen: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/contact_en#tab-1-0
- ✓ Erasmus+: Education, Audiovisual and Culture Executive Agency: http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php;
- ✓ Beheersautoriteiten van het ESF: <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=45&langId=en>;
- ✓ Nationale contactpunten Horizon 2020: http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/support/national_contact_points.html;

¹⁶ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/node/3_en

De Associatie van reders van de Europese Gemeenschap (ECSA) en de Europese Federatie van vervoerswerknemers (ETF)

Dit project heeft financiële steun gekregen
van de Europese Unie.